

19-05-2025 Τα κολλήματά μας

- Ο Χριστός ανατρέπει πολλά στερεότυπα και κοινωνικές συνθήκες της εποχής Του, αλλά και κάθε εποχής. Για παράδειγμα, στην περίπτωση της συνάντησής Του με τη Σαμαρείτιδα, μιλάει με μια γυναίκα, η οποία μάλιστα είναι αλλοεθνής, αιρετική και αμαρτωλή.
- Στην αρχή του διαλόγου Του με τη Σαμαρείτιδα ο Χριστός ζητάει από αυτήν νερό, δηλαδή χρησιμοποιεί μια τέτοια παιδαγωγική μέθοδο, που διευκολύνει τη Σαμαρείτιδα να ανοιχτεί και να μιλήσει.
- Ο διάλογος του Χριστού με τη Σαμαρείτιδα εξελίσσεται σε έναν υψηλού επιπέδου θεολογικό και πνευματικό διάλογο, τέτοιο που δεν συναντάμε σε άλλο σημείο του Ευαγγελίου.
- Μέσα από τον διάλογο που κάνει ο Χριστός με τη Σαμαρείτιδα αναδεικνύει τις δυνατότητές της και την προσωπική της ευθύνη.
- Η αρχή της θεραπείας του ανθρώπου είναι το να εκτεθεί-εξομολογηθεί και να λάβει αποδοχή και όχι απόρριψη. Και αυτό, εκτός από τη θεραπεία, δίνει στον άνθρωπο τη δυνατότητα να προχωρήσει, να ξεβαλτώσει.
- Τον άλλον δεν τον διορθώνουμε επισημαίνοντας το λάθος του, το πρόβλημά του, αλλά, έχοντας ζεστή καρδιά και βλέποντας πίσω από το πρόβλημα την αξία και τις δυνατότητες που έχει, βρίσκουμε τον κατάλληλο τρόπο να του μιλήσουμε.
- Η ροπή προς την αμαρτία δεν σημαίνει άρνηση του Θεού, αλλά λανθασμένος τρόπος αναζήτησης του Θεού.
- Ο άνθρωπος που έχει ορμή προς την αμαρτία, αν καταλάβει τι είναι ο Θεός και μετανοήσει, με την ίδια ορμή θα κινηθεί προς τον Θεό.
- Ο λόγος που δεν στρεφόμαστε προς τον Θεό είναι ότι έχουμε για θεό τα πάθη μας και τις επιθυμίες μας.
- Όταν ένας άνθρωπος ζει τον Θεό, κοινωνεί αληθινά τον Χριστό, είναι τόσο γεμάτος μέσα του, που δεν έχει ανάγκη τα πάθη.
- Η συνάντηση του Χριστού με τη Σαμαρείτιδα είναι πρότυπο επικοινωνίας και σχέσης.
- Ο λόγος μας και η ζωή μας ολόκληρη να έχουν ουσία. Να είναι παρουσία-αποκάλυψη Θεού.
- Το τι λέμε και πώς το λέμε φανερώνει το περιεχόμενό μας.
- Συχνά οι θεούσοι και οι θεούσες είναι οι πλέον ισχυρογνώμονες, καθώς έχουν την ιδέα ότι οφείλουν, είναι σε ιερή αποστολή να προστατέψουν κάτι, π.χ. την Εκκλησία, ή κάποιους, π.χ. τον σύζυγό τους.
- Οι γραφικοί τύποι που διαδηλώνουν με σημαίες τάχα για την Ορθοδοξία και τα δίκαια της πίστης μας, εκθέτοντας στην πραγματικότητα την Εκκλησία, στην ουσία προσπαθούν να υπερασπιστούν τη γνώμη τους έναντι των άλλων.
- Πίσω από τις γραφικές ή ακόμα και επικίνδυνες ενέργειες κάποιων, π.χ. θρησκευόμενων, ανθρώπων συχνά υπάρχει η μεγαλοποίηση, η απολυτοποίηση και η διαστρέβλωση που κάνουν σε ορισμένα γεγονότα.

- Ο πειρασμός, όταν βρει εγωισμό, μεγαλοποιεί τα γεγονότα και φέρνει ταραχή, ενώ ο πνευματικός άνθρωπος μικραίνει τις διαστάσεις τους και έτσι μεταδίδει την ειρήνη.
- Δεν γίνεται να θέλουμε να δώσουμε πνευματική κατεύθυνση σε κάποιον δικό μας άνθρωπο και αυτό να γίνεται αιτία σύγκρουσης. Είναι εντελώς αντιφατικό και αναποτελεσματικό αυτό.
- Πολλές νοσηρές καταστάσεις δημιουργούνται σε χριστιανικές οικογένειες από το πείσμα κάποιων μελών να σώσουν άλλα μέλη, θεωρώντας ότι δήθεν έχουν αυτή την αποστολή.
- Οι άγιοι έχουν σεβασμό και λεπτότητα και βλέπουν με σεβασμό και λεπτότητα κάθε ψυχή.
- Η γνώμη μας γίνεται πρόβλημα, όταν έχουμε εμμονή με αυτήν και κατά συνέπεια θέλουμε να την επιβάλλουμε. Γιατί τότε αυτή γίνεται βραχνάς και φέρνει ταραχή, ένταση, σύγκρουση.
- Το πρόβλημα με τη γνώμη μας είναι όταν αυτή είναι για μας η περιουσία μας, ταυτίζεται με τον εαυτό μας και μας φέρνει σε αντιπαλότητα με τον άλλον.
- Περιουσία του υγιή πνευματικά ανθρώπου δεν είναι η γνώμη του, η αντίληψή του, η ιδέα του, αλλά το πρόσωπο του άλλου.
- Ο ορισμός της ιδεοληψίας είναι αυτός: Η γνώμη-ιδέα μου υπερέχει του προσώπου και γίνεται αφορμή να με φέρει σε αντιπαλότητα με τον άλλον και να με χωρίσει από τον άλλον.
- Να μην πιάνουμε κουβέντα με τον λογισμό. Με την πρώτη εμφάνισή του να τον πετάμε από τη διάνοιά μας χωρίς συζήτηση, όσο εύλογος κι αν φαίνεται ο λογισμός. Έτσι γλυτώνουμε από τις παγίδες του εχθρού. (Θεοφάνης ο Έγκλειστος)
- Να έχουμε γνώμη και να τη λέμε με όμορφο τρόπο, αλλά όταν φτάνουμε στο σημείο εκείνο που να διακυβεύεται η σχέση μας με τον άλλον, να σταματάμε να επιμένουμε στη γνώμη μας και να μην πηγαίνουμε κόντρα στη γνώμη του άλλου.
- Ο άνθρωπος μπορεί να αντισταθεί στη γνώμη του, γιατί δεν είναι κτήνος ούτε ά-λογος.
- Είναι πολύ ανώριμο να μην αναλαμβάνουμε την ευθύνη και να λέμε ότι φταίει ο άλλος για τις αμαρτίες μας και τη ζωή μας γενικότερα. Ποτέ δεν φταίει ο άλλος για τη δική μας κατάσταση.
- Αυτόν που δεν αδικεί τον εαυτό του δεν μπορεί να τον αδικήσει κανείς. (Ιωάννης ο Χρυσόστομος)
- Όταν βλέπουμε ότι η σχέση αρχίζει να πληγώνεται, τη διακοπή της υποστήριξης της γνώμης μας και της προσπάθειάς μας να την επιβάλλουμε στον άλλον να την κάνουμε με επίγνωση και όχι νιώθοντας καταπίεση. Διαφορετικά αυτή η διακοπή θα μας φέρει ψυχολογικά προβλήματα.
- Ο άνθρωπος λυτρώνεται εν Χριστώ και εν ελευθερία και όχι με τις δικές μας δυνάμεις και με καταπίεση.
- Με τον Χριστό έχουμε τη δύναμη να κάνουμε τα πάντα.
- Το πρώτο μας πρόβλημα είναι ότι είμαστε αγκιστρωμένοι από τη γνώμη μας. Το δεύτερό μας πρόβλημα είναι ότι δεν μεταποιούμε τη γνώμη μας ώστε αυτή να είναι για το καλό.
- Η γυναίκα, επειδή από τη φύση της μπορεί να γεννάει και να μεγαλώνει παιδιά, αλλά και επειδή συνήθως είναι πιο ταπεινή, έχει περισσότερες προϋποθέσεις να ωριμάσει σε σχέση με τον άνδρα, που συνήθως είναι πιο ισχυρογνώμων.

- Οι αμαρτίες μας είναι η κοπριά μας. Ή θα τις κρατήσουμε σε ένα σακουλάκι και θα βρωμίσουν, δηλαδή θα μας βαραίνουν και θα μας τυραννάνε, ή θα τις ρίξουμε στο χωράφι και θα ανθίσουν λουλούδια, δηλαδή θα τις παραδώσουμε στον Θεό και θα λάβουμε τους όμορφους καρπούς της μετάνοιας.
- Το κακό και οι αμαρτίες μας, αν θέλουμε, μπορούν να γίνουν προωθητικές δυνάμεις προς τον Θεό και αφορμές αγιότητας.
- Η γνώμη μας, αν θέλουμε να την καταπολεμήσουμε, μπορεί να γίνει για μας αφετηρία μαρτυρίου. Καλό είναι να μην έχουμε γνώμη, αν όμως έχουμε, αυτό σημαίνει ότι ο Θεός μάς καλεί να γίνουμε μάρτυρες. (Γέροντας Αιμιλιανός)
- Τη γνώμη του μπορεί να την αφήσει μόνο ο άνθρωπος που έχει αυτοεκτίμηση, δηλαδή που νιώθει την αξία που του έχει δώσει ο Θεός, σε αντίθεση με τον μειονεκτικό άνθρωπο, που έχει τη γνώμη του για περιουσία του και που γι' αυτό δεν την αφήνει με τίποτα.
- Οι πιο επίμονοι στη γνώμη τους άνθρωποι είναι οι πιο μειονεκτικοί και οι πιο φοβικοί.
- Η συζήτηση θέλει πολύ προσοχή και έχει την τέχνη της, την οποία οφείλουμε να γνωρίζουμε, ώστε να συζητάμε με τρόπο ευχάριστο, ουσιαστικό και εποικοδομητικό.
- Όταν συζητάμε με κάποιον, να μην σκεφτόμαστε τη γνώμη μας, αλλά τη σχέση που έχουμε με τον Θεό και με τον άνθρωπο αυτόν. Ότι δηλαδή οφείλουμε να διαφυλάξουμε την ειρήνη με τον άνθρωπο αυτόν και να ομορφύνουμε τη σχέση μας μαζί του και με τον Θεό.
- Η καθημερινότητα, αν έχουμε μάτια να βλέπουμε, μας διδάσκει τα καλύτερα μαθήματα.
- Ο άλλος άνθρωπος είναι ο καθρέφτης της πραγματικότητάς μας.
- Όταν σταματάμε να επιμένουμε στη γνώμη μας και υποχωρούμε από φοβία, παθητικότητα, ηττοπάθεια και όχι από επίγνωση, αυτό το βιώνουμε ως καταρράκωση της προσωπικότητάς μας και μειονεξία. Ποιος από μας πηγαίνει να συζητήσει ευχάριστα με κάποιον στον οποίο πρέπει πάντα να υποχωρεί; Προτιμάμε να συζητάμε με εκείνους τους οποίους νικάμε και οι οποίοι υποχωρούν σε μας. (Γέροντας Αιμιλιανός)
- Ας μην ξεχνάμε ότι δεν είμαστε άγγελοι, αλλά εμπαθείς. Κι αν η γνώμη μας ενισχυθεί από κάποια επιθυμία μας, χάνουμε εντελώς την ανθρωπιά μας, όπως επίσης και τη δυνατότητα να υποχωρήσουμε.
- Η γνώμη αναμφίβολα μπορεί να είναι και χρήσιμη, αλλά δεν παύει να είναι βραχνάς, λόγω του πειρασμού να θέλουμε να την επιβάλλουμε στον άλλον.
- Η γνώμη, ως βουληφόρο περιεχόμενο της ψυχής, είναι πάντα επικίνδυνη, αν και χωρίς αυτήν ο άνθρωπος στον κόσμο θα στραπατσαριστεί. Ο δε κίνδυνος της γνώμης είναι να γίνω σκλάβος της και να κάνω τον άλλον άνθρωπο αντίπαλό μου εξαιτίας της.
- Όταν οι κοσμικοί άνθρωποι δεν έχουν Θεό αλλά έχουν γνώμη, καταπατώνται από τους άλλους ανθρώπους, που, έχοντας και αυτοί γνώμη, θέλουν να επιπλεύσουν. Αν όμως έχουμε Θεό, είτε δεν έχουμε γνώμη είτε έχουμε, όταν η βούλησή μας δεν δένεται με τη γνώμη μας, μπορούμε να ζούμε όμορφα. Διότι ο Θεός είναι η δύναμη που μας παρέχει αυτή τη δυνατότητα.

- Μόνο αν δεν είμαστε δεμένοι με τη γνώμη μας, έχουμε πραγματική ελευθερία.
- Το πρόβλημα στη γνώμη δεν είναι τόσο η ίδια η γνώμη, όσο κυρίως είναι ο βραχνάς της, δηλαδή τα κολλήματά μας με αυτήν.